

Omeliya fit-Tberik tat-Tarbija fil-Ġuf

Il-Hadd 16 ta' Ġunju 2024

Santwarju Nazzjonali tal-Madonna Ta' Pinu, l-Għarb

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Għawdex

L-AFFARIJJIET IŻ-ŻĠĦAR TAL-ĦAJJA

Illum Jum il-Missier. Irridu noqogħdu hafna attenti aħna l-irġiel, għax għandna drawwa nieħdu l-affarijiet *for granted* hafna. Jidhrilna li jekk smajna kelma u fhimnieha, fhimna kollox... u ma nkunu fhimna xejn, lanqas dik il-kelma kultant! Skużawni li qiegħed nitkellem hekk, imma dan qiegħed ngħidu biex nithegħu (u jien magħkom) li jkollna widnejn, moħħ u qalb miftuħin hafna biex nifhmu dak li jkun għaddej minn mara. Mhux lakemm!

Dan ifisser li rridu nuru rispett kbir lejn dak li qed isehh magħna u quddiem għajnejna. Irid ikollna rispett lejn kull 'uff', 'aħh', u 'ajma'. Rispett kbir lejn "Qed nibza", "Ma nafx x'inhu jiġrili", "Ma nafx minn xiex jien għaddejja", "Ġrali hekk u ma ġralix hekk".

Il-Vanġelu tal-lum (Mk 4:26-34) ikellimna fuq l-importanza tal-affarijiet iż-żgħar. Intom innutaw. Kull wieħed u kull waħda minna ejjew inharsu lejna nfusna. Aħna minn fejn bdejna? Minn żerriegħa żgħira, minn bajda żgħira. Dak li qed jiġri fikom beda minn żerriegħa żgħira. Il-problema tafu x'inhu? Li aħna tant tbeġhedna min-natura, minn dak li hu veru, sempliċi, ċkejken, li jekk ma nagħmlux storbu kull fejn inkunu, jekk ma nagħmlux xi haġa kbira, jekk ma nkunux speċjali, prattikament ma nafux fejn aħna, inkunu mitlufin.

Ha ngibilkom eżempju sempliċi mill-ħajja ta' kuljum. Inti kif tħobbha l-iktar lil martek u kif tħobbu l-iktar lil żewġek? Billi darba kultant tieħdu jew teħodha fl-aqwa ristoranti u tonfqu ma nafx kemm fl-ikel u fi nbid tajjeb biex tgħidilha "nħobbok", jew inkella li kuljum, fis-semplicità tal-kċina u tad-dar tiegħek, tipprova tipprovdi xi haġa x'jiekol jew x'tiekol? Liema hi l-ikbar imħabba? Għiduli intom liema hi l-ikbar imħabba!

Donna llum qegħdin nistordu waħda sew. Liema hi l-akbar imħabba? Jekk jien noqgħod nitkellem ftit kuljum hdejn il-mara jew hdejn ir-raġel tiegħi, jew inkella billi naħdem mill-4.00am sal-3.59pm, imbagħad darba fis-sena nagħmlu ġimgħa jew ħmistax vaganza? Fejn hi l-imħabba vera jekk mhux fl-affarijiet sempliċi tal-ħajja? Imma llum tbeġhedna minn dan kollu. Illum kważi kważi l-paċenzja telqitilna, ħarbitilna. Intom tafu bħalissa x'jiġifieri tistenna, x'jiġifieri jkollok il-paċenzja. Aħna ma nistgħux inhaffu u nġaġġlu kollox. Mur aghmel il-fast track fuq ibnek jew fuq bintek li ħa titwieled!

Allura l-importanza tal-affarijiet żgħar fir-relazzjonijiet ta' bejnietkom! Tinsewx illi għall-bniedem l-iktar affarijiet essenzjali huma l-affarijiet iż-żgħar, is-sempliċi, li aħna nieħdu *for granted*, bħal li tieħu nifs 'il ġewwa u 'l barra. Kemm ilna ma nkunu konxji aħna li nieħdu nifs 'il ġewwa u 'l barra? Meta kont l-aħħar konxju? Meta kellek l-influenza u ridt tara kif tagħmel għax ma kontx qed tieħu nifs sewwa. Imma l-bqija, in-nifs neħduh *for granted*. It-taħbita tal-qalb, *for granted*! Li l-qalb tippumpja d-demm mal-ġisem kollu, *for granted*! Dan għaddej il-hin kollu. L-affarijiet iż-żgħar imexxuha d-dinja. L-affarijiet iż-żgħar iżommuha relazzjoni. L-affarijiet iż-żgħar jagħmluha l-imħabba. Aktar ma tmur għal affarijiet kbar, b'xorti ħażina, hafna drabi aktar ikun hemm neqsin l-affarijiet iż-żgħar.

Il-Vanġelu tal-lum jgħallimna niskopru s-sbuħija tal-affarijiet iż-żgħar. Imma m'hemmx għalfejn immorru fuq il-Vanġelu. Harsu lejkom infuskom. Kollox jibda minn xi haġa żgħira.

U dik ix-xi haġa żġhira kemm hi prezzjuża, kemm hi delikata, kemm hi importanti... tant li naf li forsi lil uħud minnkom tatkom ħafna nkwiet u problemi! Il-Mulej jaf bihom dawn.

Naf li għadkom tarawh 'il bogħod dak iż-żmien meta jkollkom it-tarbija li l-Mulej għad jagħtikom, imma jista' jkun li ma jkollix ċans nerga' ngħid kelma lilkom sa dak iż-żmien. Ha ngħidilkom affarijiet li mhu ha jgħidhomlkom hadd, għax ma jaqblux mal-ebda sistema ekonomika u mad-dinja tax-xogħol. Jiddejqu jgħiduhomlkom. Imma jien irridilkom il-ġid, lilkom u lit-trabi tagħkom, allura mhux ser nibża' ngħidhom.

Skuzawni ha nitkellem goff! Meta twelldu t-tarbija, tippruvawx tipparkjawha wara l-ewwel xhur għand ommu jew għand ommha. Tgħiduli: "Kif ser naghmlu minħabba x-xogħol?". Nifhimkom, imma araw kif tagħmlu. Fl-ewwel sentejn tal-ħajja t-tarbija għandha bżonn tal-preżenza kontinwa tagħkom. Ma jfissirx li l-ħin kollu kontinwament trid toqgħod hdejha u magħha. Imma fl-ewwel sentejn int ma tistax titbiegħed wisq u għal tul ta' żmien mit-tarbija tiegħek. Insewhom il-korsijiet barra minn Malta fl-ewwel sentejn. Insew ġimghat li ma tarawx it-tarbija fl-ewwel sentejn. Għax issir ħsara kbira, imbagħad tgħid: "Imma x'għandu t-tifel tiegħi? X'għandha t-tifla tiegħi?". Imbagħad tibdew bil-problemi, u mhux sentejn ikollok toqgħod mat-tarbija! Naf li qed inkun goff, imma dawn huma affarijiet li b'xorti ħażina ma jgħidhomlkom hadd.

Jekk tridu tkunu tafu li dak li qed ngħid huwa xjentifiku, morru fittxu fuq *Attachment Theory*, studju ta' John Bowlby li għadu sejjer sal-lum. Aqraw xi haġa fuqu. Għax b'xorti ħażina qed ngħixu f'dinja li lanqas tħallina nkunu naturali. Mhuwiex naturali li l-omm titbiegħed mit-tarbija, li missier jitbiegħed mit-tarbija fl-ewwel xhur u snin tal-ħajja. Id-dinja hekk ġabitna. Tifhmuni ħażin. Mhux qed ngħidilkom ma tmorrux taħdmu. Min jista', jirrangja b'tali mod li mhux tipparkja t-tarbija tiegħek id-dar ta' ommok u taraha biss billejl biex traqqadha. Mhux hekk, għax imbagħad jibdew ħafna problemi. It-tarbija, fl-ewwel sentejn ta' ħajjitha, għandha bżonn ta' punt ta' riferiment wiehed, uniku. Għandi nifhem li din trid tkun l-omm jew il-missier, mhux xi hadd ieħor. Imbagħad tiehu għalik għax it-tarbija tiegħek lil ommok tgħajtilha: "Ma"! U sintendi, ommok kuntenta, għax ma tafx.

Għalhekk l-affarijiet iż-żgħar: li inti toqgħod ma' dik it-tarbija. L-affarijiet fil-moħbi, kif rabbew lilna u lil ta' qabilna. Sinċerament ngħidhulkom dan, għaliex jista' jkun tard wisq imbagħad. L-ewwel sentejn tal-ħajja huma importanti!